

забогатяватъ. Заможнитѣ българи построили голѣми кжци, облѣкли се по граждански, купили си часовници, зели на всѣкжде да се мѣрятъ съ другитѣ и да изкарватъ на лице българското си име.

Българитѣ не получавали отъ никого наследство, нито капиталъ. Тѣ се замогнали и забогатѣли съ две нѣща: силенъ трудъ и голѣмо спестяване.

Българитѣ искатъ свобода. — Докато човѣкъ е беденъ и живѣе далечъ отъ развититѣ хора, него никой не зачита за нѣщо. Той не се ползува съ книга, съ училище, съ църква и прекарва твърде мжченъ животъ. Той бива страхливъ, не умѣе и не може да говори, нито да пази правата и свободата си. И българитѣ, докато робували по цифлицитѣ на турскитѣ спахии или докато живѣели бедно само въ колиби изъ най-затѣнтенитѣ планински долини, като прости и дребни пастири, тѣхъ не ги броели за народъ и ги потискали съ всѣкакви данѣци. Когато обаче нѣкои отъ тѣхъ, както казахме, се преселили въ градоветѣ, заловили занаяти и търговия; когато малко или много се развили и погражданили, тѣ разбрали колко сж останали назадъ отъ другитѣ поданици на турската държава и колко трѣбва да работятъ да се изравнятъ съ тѣхъ.

Българинътъ е надаренъ съ умъ, съ воля и сърдце. Докато билъ простъ, неукъ, безграмотенъ, тѣзи негови дарби спѣли въ него и той изглеждалъ глупавъ. Но когато той се събудилъ и развилъ, станалъ добъръ майсторъ, добъръ търговецъ, добъръ строителъ на здания, църкви, мостове, манастири, красилъ изкусно вжтре дома си, предприемалъ важни и голѣми работи.